

Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8112 DEP.
0032 OSLO

Deres ref./deres dato: / Vår ref.: 2011/486/SONO Arkivkode: 024 Dato: 07.09.2011

Høring - Forslag til endringer i kommuneloven og enkelte andre lover (egenkontrollen i kommunene m.m.)

MELDING OM VEDTAK

Saken er behandlet av Enebakk formannskap i møte 05.09.2011.

De underrettes med dette om at det er fattet enstemmig vedtak som framgår av vedlagte utskrift av møtebok.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink.

Sonja Nordhagen
rådgiver

ENEBAKK KOMMUNE**Saksframlegg****Saksnr.: 2011/486****Arkivkode: 024****Saksbehandler: Sonja Nordhagen**

Utvalgsaksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
42/11	Formannskapet	05.09.2011

**Høring - Forslag til endringer i kommuneloven og enkelte andre lover
(egenkontrollen i kommunene m.m.)**

Dokumenter som ikke er vedlagt: Høringsnotat av 27. mai 2011 (59 sider)

Lenke til notatet:<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2011/hoyer---endring-i-kommunelova-og-enkel/hoyeringsbrev.html?id=644549>**Saksprotokoll for Formannskapet - 05.09.2011****Behandling:**

Votering: Innstillingen enst. vedtatt.

VEDTAK:**Enebakk kommune avgir følgende uttalelse til høringsnotat av 27. mai 2011 – Forslag til endringar i kommunelova og enkelte andre lover (eigenkontrollen i kommunane m.m.):**

Nr.	Pkt.	Lov/forskrift	Høringsuttalelse
1.	2.1	Forskrift om kontrollutvalg, §20 tredje ledd	Forslaget støttes.
2.	2.2	Forskrift om kontrollutvalg § 20 tredje ledd	Forslaget støttes.
3.	2.3	Kommuneloven § 17 nr. 2 tredje punktum og § 17 nr. 3 første punktum	Forslaget støttes.
4.	2.4	Kommuneloven § 77 nr. 2	Forslaget støttes.
5.	2.5	Kommuneloven § 77 nr. 2 (ny setning)	Arbeidsgruppens forslag Støttes
6.	2.6	Kommuneloven § 77 nr. 1 andre punktum	Forslaget støttes
7.	3.1	Kommuneloven § 77 nr. 8	Forslaget støttes
8.	3.2		Departementets vurdering støttes
9.	3.3		Departementets vurdering støttes
10.	3.4	Forskrift om kontrollutvalg § 4 første ledd, nytt andre og tredje punktum	Forslaget støttes
11.	4.1	Forskrift om revisjon § 11	Forslaget støttes
12.	4.2	Hvitvaskingsloven § 4 annet ledd nr. 1	Forslaget støttes
13	4.3	Forskrift om kontrollutvalg § 13, ny andre setning	Forslaget støttes ikke
14.	5.1		Departementets syn støttes
15.	5.2	Kommuneloven § 71 nr. 2	Forslaget støttes

16.	6.1	Kommuneloven § 80	Forslaget støttes
17.	6.2	Kommuneloven § 80	Forslaget støttes
18.	6.3		Departementets syn støttes
19.	7.1	Kommuneloven § 29 nr. 4	Forslaget støttes
20.	7.2	Kommuneloven § 65 nr. 3 andre punktum	Forslaget støttes
21.	7.3	Kommuneloven § 50 nr. 1	Forslaget støttes
22.	7.4	Kommuneloven § 50 nr. 7 bokstav b	Forslaget støttes
23.	8.1, 8.2, 8.3	Lov om interkommunale selskap (IKS loven)	Forslagene støttes
24.	8.4	Lov om interkommunale selskap § 21	Forslaget støttes
25.	8.5	Lov om interkommunale selskap § 18	Forslaget støttes
26.	8.6., 8.7, 8.8	Lov om interkommunale selskap § 27	Forslagene støttes.
27.	9	Inndelingsloven	Ingen merknader

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Enebakk kommune avgir følgende uttalelse til høringsnotat av 27. mai 2011 – Forslag til endringar i kommunelova og enkelte andre lover (eigenkontrollen i kommunane m.m.):

Nr.	Pkt.	Lov/forskrift	Høringsuttalelse
1.	2.1	Forskrift om kontrollutvalg, §20 tredje ledd	Forslaget støttes.
2.	2.2	Forskrift om kontrollutvalg § 20 tredje ledd	Forslaget støttes.
3.	2.3	Kommuneloven § 17 nr. 2 tredje punktum og § 17 nr. 3 første punktum	Forslaget støttes.
4.	2.4	Kommuneloven § 77 nr. 2	Forslaget støttes.
5.	2.5	Kommuneloven § 77 nr. 2 (ny setning)	Arbeidsgruppens forslag Støttes
6.	2.6	Kommuneloven § 77 nr. 1 andre punktum	Forslaget støttes
7.	3.1	Kommuneloven § 77 nr. 8	Forslaget støttes
8.	3.2		Departementets vurdering støttes
9.	3.3		Departementets vurdering støttes
10.	3.4	Forskrift om kontrollutvalg § 4 første ledd, nytt andre og tredje punktum	Forslaget støttes
11.	4.1	Forskrift om revisjon § 11	Forslaget støttes
12.	4.2	Hvitvaskingsloven § 4 annet ledd nr. 1	Forslaget støttes
13	4.3	Forskrift om kontrollutvalg § 13, ny andre setning	Forslaget støttes ikke
14.	5.1		Departementets syn støttes
15.	5.2	Kommuneloven § 71 nr. 2	Forslaget støttes
16.	6.1	Kommuneloven § 80	Forslaget støttes
17.	6.2	Kommuneloven § 80	Forslaget støttes
18.	6.3		Departementets syn støttes
19.	7.1	Kommuneloven § 29 nr. 4	Forslaget støttes
20.	7.2	Kommuneloven § 65 nr. 3 andre punktum	Forslaget støttes

21.	7.3	Kommuneloven § 50 nr. 1	Forslaget støttes
22.	7.4	Kommuneloven § 50 nr. 7 bokstav b	Forslaget støttes
23.	8.1, 8.2, 8.3	Lov om interkommunale selskap (IKS loven)	Forslagene støttes
24.	8.4	Lov om interkommunale selskap § 21	Forslaget støttes
25.	8.5	Lov om interkommunale selskap § 18	Forslaget støttes
26.	8.6., 8.7, 8.8	Lov om interkommunale selskap § 27	Forslagene støttes.
27.	9	Inndelingsloven	Ingen merknader

SAKSUTREDNING:

Sammendrag

Rådmannen anbefaler at det avgis høringsuttalelse i tråd med forslagene under det enkelte pkt. i tabellen nedenfor.

Bakgrunn

Kommunal- og regionaldepartementets brev av 27.05.2011.

Saksopplysninger

Kommunal og regionaldepartementet har sendt ut forslag til endringer og kommuneloven, inndelingsloven, lov om interkommunale selskap, hvitvaskingsloven, revisjonsforskriften og kontrollutvalgsforskriften til høring.

Høringsnotatet er en oppfølging av rapporten 85 tilrådinger for styrket egenkontroll i kommunene fra desember 2009. Det anmødes også om høringsinstansenes syn på tilrådinger som departementet omtaler i høringsnotatet, men som ikke følges opp med forslag til endringer. Høringsfristen er satt til 15. september 2011.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
<p>2.1 Krav om at sekretariatet skal være ubundet av revisor og administrasjon</p> <p>Kontrollutvalgsforskriftens § 20 stiller krav som er med på å sikre at sekretariatet ikke blir bundet til kommunens administrasjon eller til revisor. Prinsippet om at sekretariatet skal være ubundet framgår ikke av forskriften</p>	<p><i>Forskrift om kontrollutvalg, § 20 tredje ledd:</i></p> <p>Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen.</p> <p>Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon. Den som utfører revisjonsoppgaver for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen, kan ikke</p>	Forslaget ses som en nytting presisering og støttes.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
	utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget.	
<i>2.2 Avgrensing av hvem som kan være sekretær for kontrollutvalget</i> Kontrollutvalgsforskriften §20 slår fast at kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget alltid har sekretær bistand som tilfredsstiller behovet. Funksjonen kan ikke legges til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon eller den som utfører revisjonsoppgaver.	<i>Ny siste setning kontrollutvalgsforskriften §20 tredje ledd (hvem som kan utføre sekretær oppgaver):</i> Det samme gjelder medlemmer av kontrollutvalget eller kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen	Forslaget ses som en nytting presisering og støttes.
<i>2.3 Tidspunkt for valg av kontrollutvalg</i> Det følger av kommuneloven at kommunestyret velger kontrollutvalg. Minst ett av medlemmene skal velges blant medlemmene i kommunestyret. Medlemmer av utvalg med avgjørelsesmyndighet kan ikke velges. Kommunestyre og fylkesting, formannskap og fylkesutvalg trer i funksjon fra det konstituerende møtet, ordfører, varaordfører og andre folkevalgte organer fra det tidspunkt de er valgt.	<i>Endring i kl §17 nr 2 tredje punktum:</i> Når det er avgjort at valg som nevnt i første og annet punktum er gyldige, foretas valg av formannskap eller fylkesutvalg, ordfører eller fylkesordfører og varaordførere, og kontrollutvalg for den nye valgperioden. <i>Endring i Kl §17 nr 3 første punktum:</i> Kommunestyre og fylkesting, formannskap og fylkesutvalg og kontroll-utvalg trer i funksjon fra det konstituerende møtet.	Det at kontrollutvalget velges før andre utvalg sikrer sammensetningen. Forslaget støttes. Forslaget støttes.
<i>2.4 Valgbarhet til kontrollutvalget</i> Etter Kl §§ 14 og 77 nr. 2 er en rekke personer utelukket fra valg til kontrollutvalget	Det foreslås ikke endringer i §14. <i>Tillegg §77 nr. 2::</i> Medlem av kommunestyrekomité og fylkestingskomité etter § 10a.	Forslaget støttes.
<i>2.5 Bør personer knyttet til kommunale selskap kunne velges til kontrollutvalget?</i> Det er stilt strenge krav til de som kan velges til kontrollutvalget. Personer som er knyttet til kommunale eller	Arbeidsgruppen tilrår at leder og styremedlemmer i kommunalt eide selskap ikke bør kunne velges til kontrollutvalget. Aktuell ny setning i §77 nr 2:	I likhet med medlemmer/varamedlemmer i nemnder som har avgjørelsesmyndighet og rådmann, leder av forvaltningsgren m.v., bør leder og

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
interkommunale selskap er ikke utelukket fra valg.	<p>Det samme gjelder den som er leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for et selskap m.v. som kan være gjenstand for selskapskontroll, jfr §77 nr. 5.</p> <p>Departementet følger ikke tilrådingen fra arbeidsgruppen på dette punkt.</p>	styremedlemmer i kommunalt eide selskap ikke kunne velges til kontroll-utvalget. Det vises til at kontrollutvalget skal drive kontrollvirksomhet i slike selskap.
<i>2.6 Medlemstall i kontrollutvalget</i> Utvalget skal ha minst tre medlemmer. Kommunestyret har ansvar for å velge et utvalg som fungerer.	<i>Endring i §77 nr 1 andre punktum:</i> Utvalget skal ha minst fem medlemmer.	Forslaget støttes.
<i>Arbeidet i kontrollutvalget</i> <i>3.1 Åpne møter i kontrollutvalget</i> Kl §77 nr. 8: Kontrollutvalgets møter holdes for lukkede dører dersom ikke utvalget selv har bestemt noe annet, osv.	Bestemmelsene i Kl §31 er tilstrekkelige for kontrollutvalget. <i>Kl §77 nr 8 oppheves.</i>	Forslaget støttes.
<i>3.2 Særskilte rettigheter for mindretallet i kontrollutvalget</i> Avgjørelser blir tatt på grunnlag av alminnelig flertall (Kl §35). Dersom (deler av) kontrollutvalget ønsker å fatte vedtak i en sak som ikke står på sakslisten, kan en tredjedel av medlem-mene som er til stede motsette seg dette.	Arbeidsgruppen er delt i synet på å innføre særskilte rettigheter for mindretallet i kontrollutvalget. Departementet fremmer ikke forslag om særskilte rettigheter for mindretallet i kontrollutvalget.	Departementets vurdering støttes.
<i>3.3 Hvem skal ha flertall i kontrollutvalget?</i> Kommuneloven gir ikke føringer om hvem som skal ha flertallet i kontrollutvalget. Det er derfor ikke noe rettslig i veien for at flertallet i kommunestyret sikrer at de også får flertall i kontrollutvalget..	Etter departementets vurdering er ikke spørsmålet egnet for lovregulering.	Departementets vurdering støttes.
<i>3.4 Kontrollutvalgets tilgang til lukkede møter i kommunestyret</i> Av reglene om lukkede møter	<i>Forskrift om kontrollutvalg, §4 første ledd, nytt andre og tredje punktum:</i>	Forslaget støttes.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
i Kl framgår at de som skal være til stede skal ha særskilte grunnlag for dette.	Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukket møte i kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer. Kommunestyret eller fylkestinget kan bestemme, i forskrift eller for et enkelt møte, at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret eller fylkestinget.	
<i>Revisjon</i> 4.1 Hjemmel til å dispensere fra utdanningskravet til revisoren Forskrift om revisjon §11: Den som er oppdrags-ansvarlig for revisjon av årsregnskap for en revisjonspliktig etter denne forskrift, skal ha bestått eksamen til bachelor i revisjon eller høyere revisoreksamen (master i revisjon) iht. Kredittilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal ha minimum tre års utdannelse fra universitet/høyskole. Departementet har hjemmel for å dispensere fra kravet.	Arbeidsgruppen tilrår at departementet bør være svært tilbakeholdne med å dispensere fra kravet til utdanning til oppdrags-ansvarlig revisor. Dersom det blir dispensert, bør dispensasjonen bare gjelde for en avgrenset periode. Departementet viser til nedgang i slike søknader og forslår derfor å oppheve hele dispensasjonshjemmelen i revisjonsforskriftens § 11 tredje ledd.	Forslaget støttes.
4.2 Hvitvaskingsloven Den som er registrert eller statsautorisert revisor, er rapporteringspliktig etter hvitvaskingsloven §§ 18, jfr 17, se § 4 andre ledd nr. 1: Formålet med hvitvaskingsloven er å ”forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til utbytte av staffbare handlinger eller med	Arbeidsgruppen tilrår at departementet bør avklare i hvilken grad kommunale revisorer kan og skal melde fra i tråd med kravene i hvitvaskingsloven. Hvitvaskingsloven § 4 annet ledd nr. 1: Loven gjelder også for	Dersom kommunale revisorer får slik plikt vil dette trolig medføre mer arbeid, de vil få plikt til kundekontroll og løpende oppfølging av kunder. På den annen side vil det bli samme krav til revisorer i kommuner som til andre statsautoriserte/registrerte

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
tilknytning til terrorhandlinger”, se §1.	følgende juridiske og fysiske personer i utøvelsen av deres yrke: 1. Statsautoriserte og registrerte revisorer, samt oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for kommune eller fylkes- kommune. (Departementer vil vurdere høringsuttalelsene nøyne før det tas endelig stilling i dette spørsmålet.)	revisorer. Forslaget støttes.
4.3 Krav om overordnet analyse som grunnlag for plan og selskapskontroll Det er et krav om at planen for forvalningsrevisjon skal bygge på overordnet analyse, jfr. kontrollutvalgsforskriften § 10 andre ledd: Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvalnings-revisjon på de ulike sektorer og virksomheter.	Kontrollutvalgsforskriften § 13, ny andre setning: Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkes- kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighets- vurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. (Departementer mener at kravet om utarbeiding av overordnet analyse ikke vil øke kostnader i særlig grad.)	Dagens bestemmelser bør være dekkende nok for kontrollutvalgets virksomhet. Forslaget støttes ikke.
Internkontroll 5.1 krav om rapportering om internkontroll i årsmeldingen Det er ikke særskilt krav om at administrasjonssjefen skal	Departementet viser til at det bør være interessant for kommunestyret å få	Departementets syn støttes.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
rapportere om internkontroll. Kommunene skal i årsmeldingen redegjøre for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.	kjennskap til hvordan det arbeides med internkontroll, men det foreslås ikke å lovfeste krav om rapportering til kommunestyret.	
<i>5.2 Kommunale foretak – internkontrollansvaret til daglig leder</i> Det følger av kl § 71 nr 2 at daglig leder skal sørge for at foretakets bokføring er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforetakets overvaltningen er ordnet på en betryggende måte. Styret har ansvar for å føre tilsyn med daglig leder ledelse (kl § 67 nr. 3)	Departementet foreslår en presisering av det som etter gjeldende rett ligger i kontrollansvaret for daglig leder, med følgende endring i kl § 71 nr. 2: Daglig leder skal sørge for at foretaket drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instrukser, og at det er gjenstand for betryggende kontroll.	Forslaget støttes.
<i>Selskapskontroll</i> 6.1 Overskrift i kl § 80 Overskriften til § 80 lyder: "Selskapskontroll" Selv om kl § 80 har regler med nært tilknytning til gjennomføring av selskapskontroll, inneholder paragrafen ingen hjemmel for slik kontroll. Hjemmel for selskapskontroll ligger i kl § 77 nr. 5.	Departementet mener overskriften kan oppfattes som særskilt hjemmel for selskapskontroll og dermed være misvisende. Det foreslås at overskriften i § 80 endres til: Innsyn og undersøkelser i selskaper.	Forslaget støttes.
<i>6.2 Kontrollutvalgets rett til innsyn i selskap</i> Kontrollutvalget (og revisor) har med hjemmel i kl § 80 første ledd rett til innsyn i disse grupper av selskap: <ul style="list-style-type: none"> • Interkommunale selskap opprettet i medhold av IKS-loven • Heleide kommunale aksjeselskap og heleide datterselskap av slike selskap. Innsynsretten omfatter både	Departementet foreslår at interkommunale styrer tas inn i bestemmelsene i § 80 og foreslår følgende endringer: I interkommunale selskaper etter lov av 29. januar 1999 nr. 6, i interkommunale styrer etter § 27 og i aksjeselskapet der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper	Forslaget støttes.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
retten til å kreve de opplysninger som man mener er nødvendige og retten til å gjøre undersøkelser i selskapet	direkte eller indirekte eier alle aksjer, har kommunens eller fylkeskommunes kontroll-utvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalg og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.	
<i>6.3 Bør begrep om selskapskontroll klargjøres?</i> Kl § 77 nr. 5 fastsetter: Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunene eller fylkeskommunenes eierinteresser i selskapet m.m. Forskrift om kontrollutvalg har eget kap. om selskapskontroll. Eierskapskontroll er en obligatorisk del av selskapskontrollen.	Arbeidsgruppen mener departementet bør klargjøre bruken av begrepene om selskapskontrollen i kontrollutvalgsforskriften og revisjonsforskriften. Departementet påpeker at det i stor grad vil være opp til kommunene å fastsette nærmere rammene for gjennomføring av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskapene. Regelverket gir kontrollutvalget stor frihet til å sette premissene for selskapskontrollen. Etter departementets syn bør det være slik. Departementet mener det vil være lite tjenlig, og lite ønskelig, å fastsette detaljerte regler om innhold i selskapskontroll og hvordan kontrollen skal gjennomføres.	Departementets syn støttes.
<i>Andre regleendringer</i> <i>7.1 Åpne møter i styret i kommunale foretak</i> Av kl § 68 nr. 5 framgår at styret i kommunale foretak holder sine møter for lukkede dører dersom kommunestyret ikke fastsetter noe annet i vedtekten.	Utgangspunktet for departementets vurdering er at åpenhet i kommuner er med på å skape tillit til kommunal virksomhet og styrke lokaldemokratiet. Kommunale foretak er en del av kommunen. Det er derfor viktig at også den delen av	

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
Stortinget vedtok i desember 2010 endringer i bestemmelsene om åpne og lukkede møter (kl § 31). I denne forbindelse ble også § 77 nr 8, som regulerer møter i kontrollutvalget gjennomgått. Ved nå også å vurdere § 68 nr. 5, vil departementet ha gjort en helhetlig gjennomgang av alle bestemmelsene i kl om åpne og lukkede møter.	kommunen drives på en tillitsvekkende måte. Departementet kan vanskelig se tungtveiende grunner for at anledningen til å lukke møter bør være avhengig av om det er et kommunalt foretak eller et folkevalgt organ. Det peker klart i retning av at lovens § 31 og 31a (prosedyreregler m.v.) også bør gjelde for kommunale foretak. <i>Endring i kl § 29 nr. 4:</i> Bestemmelsene gjelder ikke for kommunale eller fylkeskommunale foretak, jfr. kap. 11. Bestemmelsene i §§ 31 og 31a og §§ 36 til 38a kommer likevel til anvendelse.	Forslaget støttes.
<i>7.2 Valg av ansatte til styret i kommunale foretak</i> Kl § 65 nr. 3 andre punktum har bestemmelse om at et flertall av de ansatte ved foretaket kan kreve at inntil en femtedel av styrets medlemmer med varamedlemmer velges blant de ansatte.	Bestemmelsen formuleres: ... av og blant de ansatte.	Forslaget støttes.
<i>7.3 Avgrensinger i anledningen til å finansiere investeringer med lån når investeringen gir rett til momskompensasjon</i> Etter gjeldende regler om regnskap for kommuner og fylkeskommuner skal momskompensasjon for investeringer føres i driften. Fra 2010 til 2013 skal ordningen gradvis avvikles, slik at momskompensasjonen føres i investeringsregnskapet (20% i 2010, 40% i 2011, 60% i 2012, 80% i 2013 og 100% i 2014).	Departementet foreslår at ordningen med å ta opp lån til investeringer avgrenses til netto anskaffelseskost. Endringer i Kl § 50 nr. 1: Kommuner og fylkeskommuner kan ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. I årene 2011, 2012, 2013 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer den kompensasjon for	Forslaget støttes.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
<p>Etter kl §50 nr. 1 kan kommuner og fylkeskommuner ta opp lån til investeringer (ikke kjøp av aksjer, selskapsparter, innskudd av egenkap. m.v.) Momskompensasjonen for investeringer er å regne som frie inntekter i investeringsregnskapet.</p> <p>Dette innebærer at kommuner og fylkeskommuner kan finansiere det samlede investeringsbudsjettet med lån (brutto) i tillegg til andre inntekter, deriblant momskompensasjon.</p>	<p>merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v. som er overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2008 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v.</p> <p>Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført i årsbudsjettet.</p>	
<p>7.4 Avdrag på likviditetslån og trekkretter</p> <p>Anledningen til å ta opp likviditetslån og likviditetstrekkretter (kassakreditt) er regulert i kl § 50 nr. 5. Hovedregelen er at slike lån skal være oppgjort senest når årsregnskapet fastsettes. Unntak er i de tilfeller driftsutgifter ikke er finansiert når regnskapet avsluttes (regnskapsmessige underskudd). Etter kl §50 nr. 7b kan tilbakebetalingstiden for likviditetslånet i slike tilfeller settes like lang som inndekningsperioden.</p>	<p>Departementet foreslår å fjerne reglen om oppgjør av likviditetslån og likviditetstrekkretter. Departementet mener denne reglen er overflødig i det regelverket kommunesektoren er underlagt i dag.</p> <p>Det foreslås derfor å oppheve Kl § 50 nr 7 bokstav b.</p>	Forslaget støttes.
<p>Lov om interkommunale selskap – Endringer i visse bestemmelser om økonomi-forvaltning i selskapet</p> <p>8.1 Låneopptak og avdrag på lån</p> <p>Etter lov om interkommunale selskap § 22 kan interkommunale selskap bare ta opp lån til kapitalformål og konvertering av eldre gjeld, i</p>	<p>Departementet fastholder at interkommunale selskap ikke bør kunne ta opp lån til løpende utgifter, herunder tilskudd til andre.</p> <p>Låneopptak kan bare gjøres for å finansiere anskaffelser av varig verdi som blir en reell del av formuen i selskapet.</p>	Forslag til lovtekst framgår av pkt. 8.3.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
tillegg til likviditetslån. I siste ledd framgår at departementet kan gi nærmere forskrifter til utfylling av bestemmelsene i paragrafen. Forskrift 17. desember 1999 nr. 1567 om lån og lånevilkår for interkommunale selskap har regler for avdragsmåte og avdragstid for lån til slike selskap. I tillegg stiller forskriften krav om at slike selskap må ta opp lån i norske kroner, med mindre departementet har gitt dispensasjon til selskapet for å ta opp lån i annen valuta.	Det foreslås at presiseringer i kl § 50 nr. 1 tas inn i lov om interkommunale selskap til erstatning for gjeldende § 22 andre ledd første punktum. Presiseringene innebærer også at låneretten for interkommunale selskap bare omfatter investering i fysiske eiendeler av varig verdi, og at kjøp av aksjer og lignende faller utenom.	
8.2 Statlig lånegodkjenning I følge lov om interkommunale selskap § 22 fjerde ledd skal vedtak om å ta opp lån godkjennes av departementet.	Departementet viser til at deltakerkommunene har avgrenset ansvar for forpliktelsene til selskapet, og at låneopptak innebærer langsigtige forpliktelser som må ha dekning. Departementet forslår at det settes vilkår for godkjenningsordningen for interkommunale selskap. Dette innebærer at dersom en eller flere av deltakerkommunene er registrerte i ROBEK, skal selskapets vedtak om låneopptak godkjennes av fylkesmannen.	Forslag til lovtekst framgår av pkt. 8.3.
8.3 Finansiell risiko Etter lov om interkommunale selskap § 22 tredje ledd er det forbud mot at selskapet stiller garanti eller pantsetter eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Lov om interkommunale selskap har likevel ingen generelle bestemmelser som regulerer selskapet anledning	<i>Endringer i lov om interkommunale selskap (IKS loven):</i> § 18 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd. § 20 første ledd siste punktum: I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over	Forslaget støttes.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
til å ta på seg finansiell risiko.	selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden. § 20 siste ledd oppheves. § 21 første ledd andre punktum oppheves. Ordlyd § 22: <i>Lån, garantier og finansiell risiko</i> Andre ledd oppheves.	
	 Nytt andre ledd: Selskapet kan bare ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk, og til konvertering av eldre gjeld. Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet. Selskapet kan ta opp lån til likviditetsformål eller inngå avtale om likviditetstrekkrettighet. Nåværende tredje ledd blir niende ledd.	
	 Nytt tredje ledd: Interkommunale selskaper som fører regnskap etter regnskapsloven, kan ikke ta opp lån etter andre ledd første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v.	
	 Nytt fjerde ledd: Interkommunale selskapet	

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
	<p>som fører regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper kan i årene 2011, 2012, 2013 ikke ta opp lån etter andre ledd første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer den kompensasjon for merverdiavgift etter lov av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. som er overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Fra 2014 kan det ikke tas opp lån etter første punktum for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer den kompensasjon for merverdiavgift etter lvo av 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.</p> <p>Nåværende femte ledd med endringer blir ellevte ledd.</p> <p>Nytt femte ledd: Dersom en av deltakerne er underlagt reglene i kommuneloven § 60, skal selskapets vedtak om opptak av lån, eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre selskapet utgifter ut over de fire neste budsjettår, godkjennes av departementet.</p> <p>Sjette ledd oppheves.</p> <p>Nytt sjette ledd:</p>	

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
	<p>Selskapets samlede lånegjeld etter andre ledd første punktum skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for selskapets samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for selskapets anleggsmidler ved siste årsskifte.</p> <p>Nytt sjuende ledd: Likviditetsslån og likviditetstrekk etter andre ledd andre punktum skal være gjort opp senest når årsregnskapet fastsettes. Foreligger det regnskapsunderskudd som etter økonomiplanen skal dekkes over flere år, kan motsvarende likviditetsslån tilbakebetales over samme tidsrom.</p> <p>Nytt åttende ledd: Selskapet kan ta opp lån til eget lånefond. Ved bruk av lånefond gjelder reglene i denne bestemmelsen tilsvarende.</p> <p>Nytt niende ledd: Selskapet skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og med hensyn til at selskapet skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.</p> <p>Nåværende femte ledd blir nytt elleve ledd: Avtale i strid med bestemmelsene i første, femte og niende ledd er ugyldig.</p>	

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
<p><i>8.4 Bruk av inntekter ved salg av fast eiendom</i></p> <p>Etter lov om interkommunale selskap § 21 kan interkommunale selskap ikke benytte inntekter fra salg av fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander til å dekke løpende utgifter.</p> <p>Departementet har hjemmel i særskilte tilfeller til å dispensere fra dette.</p>	<p>Departementet mener det er et viktig prinsipp at verdier i form av fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander ikke kan benyttes til å dekke løpende utgifter.</p> <p>Departementet foreslår at dispensasjonsmuligheten oppheves.</p>	Forslaget støttes.
<p><i>8.5 Enkelte endringer i reglene om selskapets årsbudsjett</i></p> <p>Lov om interkommunale selskap § 18 tredje ledd fastsetter at dersom selskapets budsjett forutsetter tilskudd fra deltakerne, er budsjettet ikke endelig før budsjettene til de kommunale eller fylkeskommunale deltakerne, med dette tilskuddet, er vedtatt.</p>	<p>Departementet viser til at dersom det oppstår avvik i inntekter og utgifter i forhold til det som er budsjettet, må dette følges opp med revidering av budsjettet.</p> <p>Departementet mener derfor at § 18 tredje ledd er overflødig og foreslår at bestemmelsen oppheves.</p> <p>Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd.</p>	Forslaget støttes.
<p><i>8.6 Bokføring</i></p> <p>Etter lov om interkommunale selskap § 27 første ledd første punktum har selskapene regnskapsplikt etter regnskapsloven. Iflg. bokføringsloven har alle som har regnskapsplikt etter regnskapsloven også regnskapsplikt etter bokføringsloven. Det legges derfor til grunn at interkommunale selskap som følger regnskapsloven også skal følge reglene om bokføring i bokføringsloven. Når det gjelder interkommunale selskap som fører regnskap etter kommunale prinsipper (§27 første ledd andre punktum) er det likevel ikke fastsatt hvilke bokføringsregler som gjelder. Dette forslås tatt inn i loven.</p>	<p>IKS loven § 27: Selskapet har regnskapsplikt etter regnskapsloven. Det kan i selskapsavtalen bestemmes at selskapet i stedet skal avgive regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper. Selskapet har bokføringsplikt etter bokføringsloven.</p> <p>Regnskapet og årsberetningen fastsettes av representantskapet. Styret framlegger forslag til årsregnskap og årsberetning.</p> <p>Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om årsregnskapet for interkommunale selskaper.</p>	Forslaget støttes.

Nåværende bestemmelser	Departementets forslag	Merknader
<p>8.7 Styrets ansvar for regnskapet</p> <p>Lov om interkommunale selskap § 27 andre ledd sier at regnskapet skal fastsettes av representantskapet. Det er ikke gitt regler for styrets ansvar ifm avlegging av regnskap for selskapet.</p>	<p>Det vurderes at styret har ansvar for å legge fram forslag til årsregnskap og årsmelding til representantskapet, tilsvarende det styret i et aksjeselskap har. Det foreslås at dette presiseres i loven. Det foreslås også at ansvaret for årsmeldingen presiseres.</p>	<p>Det vises til endringer i § 27 under pkt. 8.6.</p>
<p>8.8 Opplysninger om godtgjøring – forskrifthjemmel</p> <p>Interkommunale selskap som fører regnskap etter regnskapsloven skal opplyse om ytelsjer og lån til de enkelte ledende ansatte og medlemmer av styret.</p> <p>Tilsvarende opplysningskrav er ikke gitt for interkommunale selskap som fører regnskap etter reglene i kommuneloven.</p>	<p>Det foreslås å utvide hjemmel i lov om interkommunale selskap § 27 tredje ledd til også å gjelde interkommunale selskap som fører regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper.</p>	<p>Det vises til endringer i § 27 under pkt. 8.6.</p>
<p>9. Inndelingslova, Fastsetting og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingsloven)</p> <p>§ 26. Fellesnemnd</p> <p>Ved samanslåing av kommunar eller fylkeskommunar skal det opprettast ei fellesnemnd til å samordne og ta seg av førebuinga av samanslåinga. Nemnda skal setjast saman slik at ho speglar av innbyggjartalet i dei enkelte kommunane eller fylkeskommunane. Det skal likevel vere minimum fem medlemmer i nemnda frå kvar kommune eller fylkeskommune.</p> <p>Fellesnemnda blir valt av og blant medlemmene i kommunestyret eller fylkestinget. Nemnda vel sjølv leiaren og nestleiaren i nemnda.</p>	<p>§ 26 første ledd andre og tredje punktum:</p> <p>Nemnda bør spegle av innbyggjartalet i dei enkelte kommunane eller fylkeskommunane. Det skal likevel være minimum tre medlemmer i nemnda frå kvar kommune eller fylkeskommune.</p>	<p>Ingen merknader til forslaget.</p>

Klima- og miljømessige forhold

Ingen.

Økonomiske forhold

Departementet mener at de fleste forslagene i høringsnotatet ikke får administrative eller økonomiske konsekvenser av særlig omfang, og mener at forslagene ikke medfører behov for økte overføringer til kommunene.

Vurderinger og begrunnelse

Det anbefales at det avgis høringsuttalelse i tråd med forslaget under det enkelte pkt.